

**AZ ÓKORTUDOMÁNYI TÁRSASÁG 53. ALKALOMMAL MEGRENDEZETT
ÁBEL JENŐ ORSZÁGOS LATIN VERSENYÉNEK ELSŐ FORDULÓJA**

A maiores (9–11 . oszt.) kategória tétele

(2017. február 10. 10-13^h)

Midász füle, Midász aranya

A fríg királyról, Midásról több elbeszélést is őriz az antik mitológia. Az alább olvasható két történet érzékletes példát nyújt arra, milyen kockázatos, ha egy halandó istenekkel kerül kapcsolatba: előfordulhat, hogy olyan ítéletet hoz, mely nem nyeri el a tetszésüket, vagy éppen olyan jutalmat kér tőlük, mely komoly veszélyeket rejt...

Quodam die Apollo cum Marsya certamen musicum iniit,¹ Midasque arbiter² sumptus est. Midas dixit Marsyam victorem esse. Tunc Apollo indignatus³ dixit Midas: „Quale cor habuisti, cum iudicares, tales auriculas habebis.” Quo dicto effecit Apollo, ut Midas asininas⁴ haberet aures.

Paulo post Midas Silenum, qui a comitatu Liberi⁵ aberraverat, hospitio accepit.⁶ At Midas Liber ob hoc beneficium dedit potestatem,⁷ ut, quidquid⁸ vellet, peteret a se.⁹ „Fac, o Liber pater, ut, quidquid tango, aurum fiat!”¹⁰ – ait Midas. Ecce, quidquid Midas tetigerat, aurum fiebat, panis quoque, quem ideo edere¹¹ non potuit.

Cum iam fame cruciaretur, petivit a Libero, ut sibi¹² donum eriperet. Liber iussit eum¹³ in flumine Pactolo¹⁴ se abluere. Flumen aureum¹⁵ factum¹⁶ Midasque a dono periculoso liberatus est.

¹ Ld. az *ineo* igét; *certamen inire*: „versenyre kelni”.

² Bíról, döntnökül (ti. *sumptus est*: választották).

³ Ld. a *deponens indignor* igét.

⁴ *asininus* 3 – „szamár-, szamárhoz tartozó”

⁵ Bacchus latin neve.

⁶ *Hospitio accepit*: „megvendégelte”.

⁷ Jelentése itt nem „hatalom”, hanem „lehetőség”.

⁸ „bármi[t], ami[t]”

⁹ Ti. Libertól.

¹⁰ *Ut ... fiat*: a *fac*-tól függő alárendelés.

¹¹ Az „eszik” jelentésű igéről van szó.

¹² „Tőle”, ti. Midástól.

¹³ Ti. Midas.

¹⁴ *Pactolus* –i, m.

¹⁵ „aranyá”

¹⁶ Ti. *factum est* – ld. a *fio* igét.